

MEDZINÁRODNÝ DEŇ RÓMOV

V Slovenskej republike predstavuje rómska národnostná menšina druhú najpočetnejšiu autochtónnu menšinu. Rómska kultúra a tradície tvoria neoddeliteľnú súčasť našich spoločných kultúrnych hodnôt a kultúrneho dedičstva Slovenska. Jednou z najnaliehavejších úloh budovania multietnickej a tolerantnej spoločnosti na Slovensku je v tomto zmysle vytvoriť primerané podmienky tak pre sociálnu inklúziu, ako aj pre zachovanie etnickej identity, rozvoj jazyka a kultúrnych hodnôt Rómov a Rómiek žijúcich v Slovenskej republike.

8. apríl – Medzinárodný deň Rómov je aj tento rok príležitosťou nie len pripomenúť význam a bohatosť rómskej kultúry, tradícií a dejín, ale aj využiť ju na zvýšenie povedomia u majoritnej spoločnosti. Tento deň bol ustanovený na počesť prvého celosvetového stretnutia Rómov na svojom I. kongrese, ktorý sa konal za účasti Rómov zo 14-tich krajín v dňoch 8. – 12. apríla 1971 v Orpingtone pri Londýne. Účastníci pripomenuli širokej verejnosti, že sú integrálnou súčasťou európskych krajín už stáročia. Deklarovali prihlásenie sa ku krajine svojho pôvodu – k Indii a prijali rómsku vlajku a hymnu. Zároveň požiadali medzinárodné organizácie o rešpektovanie svojho vlastného etnického mena Róm/Rómovia.

Rómska vlajka pozostáva z dvoch pruhov - spodného zeleného, symbolizujúceho prírodu a horného modrého, predstavujúceho oblohu. V strede sa nachádza červené vozové koleso so šiestimi špicami. Keďže také isté koleso je aj na štátnej vlajke Indie, Rómovia sa týmto spôsobom prihlásili ku krajine, z ktorej ich predkovia odišli pred tisícročím.

Rómska hymna:

(Jedna z mnohých variant):

Geľom, geľom, lungone dromenca,
Maladžilom bachtale Romenca.
Aj, Romale, aj čhavale.
Aj, Romale, aj čhavale.

Aj, Romale, khatar tumen aven?
Le cerhenca, bachtale dromenca?

The man esas bari familija,
Murdard'a la e kaľi legija.

Aven manca sa lumake Roma
Kaj phuterde le Romenge droma.

Ake vrjama – ušči Rom akana
Amen chuťas the mištes keraha.
Aj Romale, aj čhavale,
Aj Romale, aj čhavale.

(Zdroj: Wikipedia otvorená encyklopédia)

<https://www.youtube.com/watch?v=1bYBU-4tuBE>

Slovenský preklad:

Šiel som, šiel som
Šiel som, šiel som, dlhými cestami
Stretol som sa so šťastnými Rómami.
O, Rómovia, o chlapi,
O, Rómovia, o chlapi,

O, Rómovia, odkiaľ prichádzate?
So stanmi, po šťastných cestách?

Aj ja som mal veľkú rodinu.
Zabila ju čierna légia.

Podťe so mnou, Rómovia celého sveta.
Kde sa otvorili cesty Rómom.

Teraz je tá chvíľa – povstaň človeče
Vyskočíme a bude dobre.
O, Rómovia, o chlapi,
O, Rómovia, o chlapi.